

Cafè del temps

Una dècada estatutària

El 25 d'octubre va fer deu anys que Catalunya va refrendar el seu Estatut d'Autonomia. I encara que la nova situació legislativa no va poder ser encajada amb total correcció fins la segona setmana de gener del 80, que és quan es va promulgar de manera oficial, ja podem donar per fet que la col·lectivitat catalana fa deu anys que compta amb un marc de referència legal propi. Si ens mirem la dècada amb tranquil·litat, d'allà a ací —des del moment en què **Josep Tarradellas**, el president nomenat pel BOE, va fer de nexa entre la legitimitat històrica i les aspiracions de l'ocasió, a l'actualitat més immediata— l'Estatut, en el grau que siga, ha servit per a potenciar nacionalment Catalunya.

Inclús el president **Pujol**, a propòsit de l'efemèrides, ha instat la ciutadania a considerar positiu el desplegament que ha facilitat el text elaborat al parador de Sau, a pesar de l'ús tan limitant que han permès fer-ne. Si el text té més prestacions o no, és una cosa que se m'escapa. Calcule que el president té els seus motius per a mantenir que l'Estatut encara pot aprofundir-se, que té usos verges i que, per tant, consent cotes d'autogovern més àmplies. En aquest cas, l'Estatut ha resultat ser més útil del que semblava i alguna classe d'elogi deu mereixer. Ara: en alguns apartats l'Estatut de Sau és una metàfora administrativa del cinturó de seguretat estatal. Pel que fa al finançament, posem per cas, Catalunya és discriminada en relació als textos basc i navarrès.

Avui han passat deu anys i les circumstàncies s'han girat: pocs processos històrics han permès un canvi de mentalitat en una dècada. I això ha passat ací. Si la transició s'ha acabat, ¿per què continua vigent un text que va ser redactat amb tots els temors de la transició? ¿Per què no és readaptat a l'època que vivim? Si les societats estan subjectes a la mobilitat —i Catalunya és molt dinàmica—, ¿per què no han d'estar-ho les normes que les regeixen? Ja s'ha consolidat l'estat de les autonomies, ho subscriuen tots, ¿per què no progressem en aquest sentit?

Una explicació a una altra explicació

La passada setmana, des de l'última pàgina d'aquest setmanari, **Joan F. Mira**, justificat per l'acció d'un noble, *explicava* amb tota classe de detalls el seu vot. I si Mira, amb tots els respectes que sap que li tinc, és capaç de fer *strip-tease* amb la seua intenció de vot —amb la seua predisposició a votar

Josep Tarradellas, el president nomenat pel BOE.

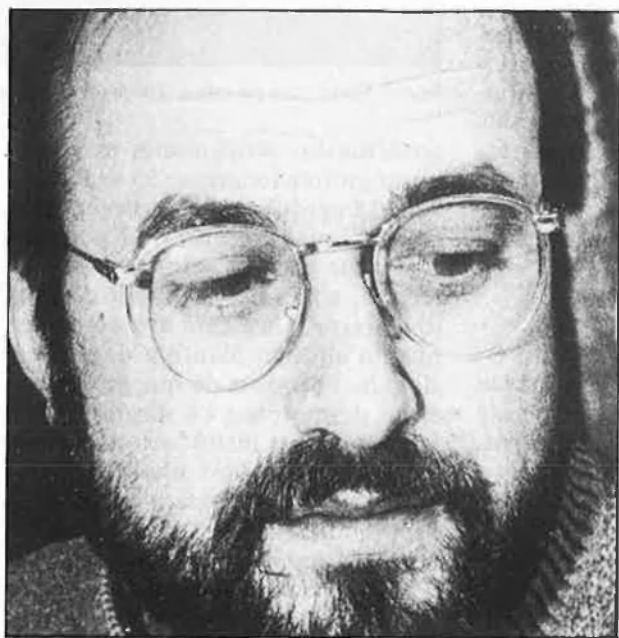

Jordi Pujol, inclinat pel balanç positiu.

Miquel Alberola

J. F. Mira, el vici de votar.

Ernest Garcia, l'harakiri en 17 folis.

UPV— en plena campanya electoral, ¿a quin sant no he de poder jo explicar per què no he votat UPV? Ben mirat, el meu *strip-tease* no és integral i el formule quan no puc influir en ningú, com fa la tele amb les pel·lícules aquelles. I dic això perquè després sempre hi ha cinc premis nobels, pràcticament, que profereixen unes quantes vociferacions en algun manifest i m'acusen de la malaltia que van morir ells.

S'ha de tenir present —no sé si és un atenuant— que redacte l'explicació en el dia que la legislació autoritza a reflexionar. Tot legal. I, per tant, desconec els resultats electorals del partit, encara que sóc conscient, contra la meua voluntat, que UPV té el vot confitat i no tindrà bitllet per a Madrid. Alguna cosa anem sabent de forces, encara que la situació és més propícia que mai per al nacionalisme en el País Valencià.

Modestament, com Mira, no he votat UPV, a diferència de Mira. He tingut la desgràcia que caiguera en les meues mans una ponència titulada *Notes per al debat postelectoral*, maquinada, m'imagino, per Ernest Garcia i secundada pel diputat Pere Mayor i pel candidat Xavier Cantera. I la lectura del paper m'ha resultat espasmòdica. Si jo no he interpretat malament —i espere equivocar-me—, Garcia desconfita el vot programant UPV per a destruir el nacionalisme. L'inspirador, després d'una anàlisi soporífera sobre la *perestroika* i el PCI —temes de vital importància en qualsevol de les nostres comarques— consigna que, mentre que el futur d'Unió Valenciana és incert —jo no trivialitzaria sobre el fenomen— el vot verd va a l'alça —cosa que està per veure— i és aquest el destí i la destinació del partit. Fer-se verds amb IU o fer-se verds sense IU, però fer-se verds prescindint del nacionalisme, perquè «el valencianisme ha fracassat».

Ja em faig càrrec que hi ha una tendència als partits dels interessos concrets —els verds, el partit dels automobilistes a Suïssa i el partit dels pensionistes a Alacant—, i que UPV necessita molt de debat per part dels seus militants si vol abandonar els àmbits marginals. Ara, la cosa més normal és que si unes quantes persones canvien d'òptica, de forma tan radical, se'n vagen a una altra història i no vulguen acomodar-se l'opció al seu interès. Un partit anormal, efectivament, ha de buscar solucions anormals, però no subnormals. Perquè per acabar amb el nacionalisme ja tenim el PSOE.

Jo m'he estalviat el vot per això i com a elector em queixe. I com a observador em preocupa que després d'una vintena d'anys UPV haja descobert ara l'eco-pacifisme, amb tant d'entusiasme. I em faig creus només de pensar que si a Ernest Garcia només li costa 17 folis acabar amb el nacionalisme, des de l'extraparlamentarisme si fa no fa, ¿quants li'n costaria des de l'hegemonia? □